

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd – RP 104/2017 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om för- och efternamn och lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om registrerat partnerskap

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om för- och efternamn och lag om ändring av 8 och 9 § i lagen om registrerat partnerskap (RP 104/2017 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 13/2017 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om för- och efternamn

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Förnamn

1 §

Förnamnsplikt och absoluta krav på förnamn

Var och en ska ha ett förnamn.

Förnamnen får vara högst fyra till antalet.

Som förnamn kan endast godkännas sådana namn eller helheter bestående av flera förnamn som inte

- 1) kan väcka anstöt,
- 2) kan medföra olägenhet,
- 3) är uppenbart olämpliga som förnamn.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

2 §

Krav på förnamn som kan godkännas efter prövning

Som förnamn kan endast godkännas namn som

- 1) i fråga om form, innehåll och skrivsätt motsvarar etablerat förnamnsskick,
- 2) är etablerade bland personer av samma kön,
- 3) inte uppenbart påminner om efternamn.

Endast av särskilda skäl kan som första förnamn för ett minderårigt barn godkännas ett namn som utgör första namn för ett levande syskon eller halvsyskon eller ett namn som är bildat med tillägg av ändelsen -son eller -dotter eller som är bildat på motsvarande sätt.

3 §

Grunder för undantag

Ett förnamn som inte uppfyller kraven i 2 § 1 mom. kan dock godkännas

- 1) om namnet enligt uppgifter i befolkningsdatasystemet redan bärs av fem levande personer av samma kön som personen i fråga,
- 2) om personen på grund av sitt medborgarskap, sina familjeförhållanden eller någon annan därmed jämförbar omständighet har anknytning till en främmande stat och det föreslagna förnamnet motsvarar det etablerade förnamnsskicket i den staten,
- 3) på grund av en religiös sed,
- 4) om något annat särskilt skäl prövas föreligga.

2 kap.

Efternamn

4 §

Efternamnsplikt samt ändring och kombinerings av efternamn

Var och en ska ha ett efternamn.

Ett efternamn kan ändras till ett efternamn som inte är i bruk (*nybildat efternamn*) eller till ett annat befintligt efternamn eller kombineras med ett annat efternamn. Bestämmelser om ändring och kombination av efternamn finns nedan.

5 §

Efternamnskombination

Av två olika efternamn, som en person enligt denna lag har rätt att använda, kan bildas en efternamnskombination. Fler än två efternamn kan inte kombineras. Efternamnen förenas med ett

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

bindestreck eller särskrivs. Ordningsföljden mellan efternamnen och användningen av bindestreck ska väljas när kombinationen bildas.

6 §

Bestämmande av barns efternamn

Om föräldrarna när de anmäler barnets namn har ett gemensamt efternamn eller en gemensam efternamnskombination, får barnet detta efternamn eller denna efternamnskombination.

Om föräldrarna inte har ett gemensamt efternamn eller en gemensam efternamnskombination, får barnet samma efternamn eller efternamnskombination som ett helsyskon som föräldrarna gemensamt har vårdnaden om.

Om barnet när hans eller hennes efternamn anmäls har en förälder, får barnet förälderns efternamn eller efternamnskombination.

I andra fall än de som avses i 1—3 mom. kan som efternamn för barnet väljas antingen någondera förälderns namn eller en efternamnskombination som bildats av föräldrarnas efternamn.

Trots bestämmelserna i 1—4 mom. kan som efternamn för barnet väljas ett efternamn eller en efternamnskombination som bildats av en förälders eller en mor- eller farförälders namn eller av både förälderns och mor- eller farförälderns namn, om föräldern på grund av sitt medborgarskap, äktenskap eller någon annan därmed jämförbar omständighet har anknytning till en främmande stat och det efternamn som föräldrarna anmält motsvarar namnskicket i den staten.

7 §

Överföring av förälders efternamnskombination till barnet

Om en förälder har en efternamnskombination, kan barnet i de fall som avses i 6 § 4 mom. ges

- 1) förälderns efternamnskombination som sådan,
- 2) det ena efternamnet i förälderns efternamnskombination som sådant eller kombinerat med den andra förälderns efternamn eller med det ena efternamnet i den andra förälderns efternamnskombination.

8 §

Bestämmande av minderårigas efternamn på grund av adoption

På bestämmande av ett adoptivbarns efternamn tillämpas vad som i 6 och 7 § föreskrivs om bestämmande av ett barns efternamn.

Ett adoptivbarn får dock behålla sitt eget efternamn som sådant eller som ett av efternamnen i en efternamnskombination. Adoptivbarnets syskon kan inte få det efternamn som adoptivbarnet behållit.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

9 §

Bevarande av efternamn vid vigsel

Vardera maken behåller vid vigseln det efternamn eller den efternamnskombination som denne hade när äktenskapet ingicks, om inte makarna kommer överens om något annat.

10 §

Makars gemensamma efternamn och efternamnskombination

Blivande makar kan gemensamt besluta att de vid vigseln antar ett gemensamt efternamn eller en gemensam efternamnskombination. Som gemensamt efternamn eller som en del i en gemensam efternamnskombination kan det efternamn antas som någondera av dem har vid begäran om hindersprövning eller senast hade som ogift.

Som gemensamt efternamn kan också det ena efternamnet i någondera makens efternamnskombination antas. Som gemensam efternamnskombination kan också någondera makens efternamnskombination antas som sådan.

11 §

Antagande av makes efternamn eller det ena efternamnet i makes efternamnskombination

Om blivande makar inte antar ett gemensamt efternamn eller en gemensam efternamnskombination enligt 10 §, kan vardera maken med samtycke av den andra maken bilda en efternamnskombination av sitt eget efternamn eller ett av efternamnen i sin efternamnskombination och den andra makens efternamn eller ett av efternamnen i den andra makens efternamnskombination. Vardera maken kan med samtycke av den andra maken som sitt efternamn även anta ett av efternamnen i den andra makens efternamnskombination.

12 §

Förutsättningar för överföring av makes efternamn

Ett efternamn som på i 11 § avsett sätt överförs till en make som efternamn eller som det ena efternamnet i en efternamnskombination, ska bäras av den andra maken när begäran om hindersprövning framställs eller när denne senast var ogift och denne ska behålla det eller ta det i bruk när äktenskapet ingås.

13 §

Efternamn från tidigare make

Ett efternamn från en tidigare make kan inte överföras till en ny make som efternamn eller som det ena efternamnet i en efternamnskombination. Inte heller en efternamnskombination från en tidigare make kan överföras till en ny make.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

14 §

Antagande av gemensamt efternamn eller makes efternamn under äktenskapet

Vid ändring av efternamn under äktenskapet tillämpas vad som i 10—13 § föreskrivs om namnalternativ för blivande makar.

En make som har ändrat sitt efternamn efter hindersprövningen kan till sin make överföra endast det namn eller den efternamnskombination som han eller hon bär när den ansökan som avses i 1 mom. görs.

15 §

Avstående från efternamnskombination

Den som bär en efternamnskombination får avstå från det ena av de efternamn som ingår i kombinationen.

16 §

Antagande av befintligt efternamn

Ett efternamn som enligt befolkningsdatasystemet används av en levande person kan antas som efternamn endast om

1) sökanden visar att det efternamn som ansökan gäller har burits av sökanden eller av en förfader i högst femte generationen från sökanden, sökandens generation medräknad,

2) det är fråga om att ändra eller förkorta skrivsättet av ett efternamn av främmande ursprung som sökanden använder och på så sätt göra namnet lättare att använda,

3) det efternamn som ansökan gäller används av sökandens sambo med vilken sökanden har bott i gemensamt hushåll i minst fem år eller med vilken sökanden har eller har haft ett gemensamt barn eller har eller har haft gemensam vårdnad om ett barn och sambon ger sitt samtycke till att namnet antas,

4) det efternamn som ansökan gäller används av sökandens barn eller syskon, och alla de som enligt befolkningsdatasystemet bär efternamnet ger sökanden sitt samtycke,

5) det efternamn som ansökan gäller används av sökandens fosterförälder och fosterföräldern ger sitt samtycke till att namnet antas,

6) antagande av det efternamn som sökanden föreslår annars ska betraktas som särskilt motiverat på grund av förändringar i familjeförhållandena eller av något annat synnerligen vägande skäl.

17 §

Absoluta krav på nybildade efternamn

Som nybildat efternamn kan endast godkännas ett namn som inte

1) kan väcka anstöt,

2) kan medföra olägenhet,

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

3) är uppenbart olämpligt som efternamn.

18 §

Krav på nybildade efternamn som kan godkännas efter prövning

Utan särskilda skäl kan som nybildat efternamn endast godkännas namn som

- 1) i fråga om form, innehåll och skrivsätt motsvarar efternamnskicket i Finland,
- 2) inte är vedertagna i en viss allmänt känd och historiskt betydande inhemsk eller utländsk släkt,
- 3) inte uppenbart påminner om ett förnamn,
- 4) inte består av två eller flera särskrivna namn eller namndelar.

19 §

Skyddade kännetecken

Utan särskilda skäl kan som nybildat efternamn endast godkännas namn som inte kan förväxlas med

- 1) en rikskänd stiftelses eller förenings eller annan sammanslutnings namn,
- 2) en registrerad firma eller ett registrerat varumärke eller något annat i näringsverksamhet använt skyddat kännetecken,
- 3) ett konstnärnamn som är allmänt känt nationellt eller internationellt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. 2 punkten tillämpas inte på bostadsaktiebolags firma.

Ett allmänt ortnamn eller ett ord i allmänspråket betraktas inte som skyddat kännetecken när godtagbarheten av ett nybildat efternamn bedöms.

20 §

Särskilda skäl för att godkänna nybildade efternamn

Även om de krav som anges i 18 § inte uppfylls kan ett nybildat efternamn av särskilda skäl godkännas om

- 1) sökanden visar att det efternamn som ansökan gäller har burits av sökanden eller av en förfader i högst femte generationen från sökanden, sökandens generation medräknad,
- 2) det är fråga om att ändra eller förkorta skrivsättet av ett efternamn av främmande ursprung som sökanden använder och på så sätt göra namnet lättare att använda,
- 3) sökanden på grund av sitt medborgarskap, äktenskap eller någon annan därmed jämförbar omständighet har anknytning till en främmande stat och det nya efternamn som sökanden föreslår motsvarar namnskicket i den staten,
- 4) det är motiverat på grund av en religiös sed,
- 5) antagande av det nybildade efternamn som sökanden föreslår annars ska betraktas som särskilt motiverat.

Ett nybildat efternamn kan godkännas också av ett sådant särskilt skäl som avses i 1 mom. 1 punkten även om de krav som anges i 19 § inte uppfylls. Ett särskilt skäl för godkännande av ett

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

namn föreligger dessutom om sökanden får ett samtycke till namnändringen från bäraren av det skyddade kännetecknet.

3 kap.

Namnmyndigheter och förfarandebestämmelser

21 §

Namnmyndigheter

Ärenden som gäller för- och efternamn avgörs av den magistrat inom vars verksamhetsområde sökanden har sin hemkommun eller folkbokföringskommun. En anmälan eller ansökan kan lämnas till vilken magistrat som helst. Vad som i denna lag föreskrivs om magistraten gäller i landskapet Åland Statens ämbetsverk på Åland. Bestämmelser om annan fördelning av behörigheten mellan magistraterna än vad som föreskrivs ovan får utfärdas genom förordning av finansministeriet.

Domstolen kan i samband med fastställande av adoption fatta beslut om ett minderårigt adoptivbarns efternamn.

Särskild sakkunnigmyndighet i frågor som gäller tillämpningen av lagen är nämnden för namn-ärenden, som tillsätts av justitieministeriet. Bestämmelser om nämndens sammansättning och uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det dessutom utfärdas bestämmelser om det förfarande som ska tillämpas vid behandlingen av utlåtan.

22 §

Anmälan om förnamn

Vårdnadshavaren ska anmäla barnets förnamn till magistraten inom tre månader från barnets födelse. Anmälan kan också göras till den församling i den evangelisk-lutherska kyrkan eller i den ortodoxa kyrkan där barnet är medlem. Den som tar emot anmälan ska utreda att de anmälda förnamnen är lagenliga. Om det finns skäl att befara att något av namnen strider mot lag, om namnet inte används från tidigare eller om det inte kan godkännas, ska församlingen utan dröjsmål överföra ärendet till magistraten för avgörande.

Om en person i andra fall än vad som avses i 1 mom. saknar förnamn när han eller hon införs i befolkningsdatasystemet i Finland, ska personen eller hans eller hennes vårdnadshavare inom sex månader från anteckningen i befolkningsdatasystemet meddela magistraten personens förnamn, om inget annat följer av särskilda skäl.

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs förnamn inom utsatt tid, sänder magistraten en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skäligen tid från det att uppmaningen gavs, är magistraten trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken till det organ som ansvarar för socialvården i den kommun inom vars område barnet bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

23 §

Anmälan om efternamn

Vårdnadshavaren ska anmäla barnets efternamn till magistraten inom tre månader från barnets födelse. Anmälan kan också göras till den församling i den evangelisk-lutherska kyrkan eller i den ortodoxa kyrkan där barnet är medlem. Den som tar emot anmälan ska utreda att namnet är lagenligt. Om det finns skäl att befara att det anmälda efternamnet eller den anmälda efternamnskombinationen strider mot lag, om det anmälda efternamnet eller den anmälda efternamnskombinationen inte kan godkännas eller om det anmälda efternamnet eller den anmälda efternamnskombinationen är ett namn eller en kombination som avses i 6 § 5 mom., ska församlingen utan dröjsmål överföra ärendet till magistraten för avgörande.

Om en person i andra fall än vad som avses i 1 mom. saknar efternamn när han eller hon införs i befolkningsdatasystemet i Finland, ska personen eller hans eller hennes vårdnadshavare inom sex månader från anteckningen i befolkningsdatasystemet meddela magistraten vilket efternamn eller vilken efternamnskombination han eller hon antar, om inget annat följer av särskilda skäl. På efternamn och efternamnskombinationer tillämpas i sådana fall 6 och 7 §.

Om det inte gjorts någon anmälan om en minderårigs efternamn inom utsatt tid, sänder magistraten en uppmaning till vårdnadshavaren att uppfylla anmälningsplikten. Om anmälningsplikten inte har uppfyllts inom skälig tid från det att uppmaningen gavs, får den minderåriga samma efternamn som den förälder som har fött barnet eller, om denna inte är känd, den andra förälderns efternamn. Om ingendera förälderns efternamn är känt, är magistraten trots sekretessbestämmelserna skyldig att anmäla saken till det organ som ansvarar för socialvården i den kommun inom vars område den minderåriga bor och som ska sörja för att anmälningsplikten uppfylls.

24 §

Ändring av efternamn i samband med vigsel

Om blivande makar har beslutat att de vid ingående av äktenskap antar ett efternamn eller en efternamnskombination enligt 10—13 §, ska de anmäla valet av efternamn när de begär hindersprövning. Om hindersprövning begärs hos en församling i den evangelisk-lutherska kyrkan eller i den ortodoxa kyrkan och om det finns skäl att befara att det anmälda namnet strider mot lag eller namnet inte kan godkännas, ska församlingen utan dröjsmål överföra ärendet till magistraten för avgörande.

Ett intyg över hindersprövning ska förutom de uppgifter som avses i 13 § i äktenskapslagen (234/1929) även innehålla ett konstaterande om att det valda efternamnet är lagenligt.

Vardera maken får vid vigseln behålla sitt eget efternamn oberoende av vilket namn som valts i samband med hindersprövningen.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

25 §

Ändring av för- eller efternamn

Om ett namnärende inte gäller för- eller efternamn som med stöd av 22—24 § kan antas genom ett anmälningsförfarande, kan en ansökan om ändring av för- eller efternamnet göras till magistraten.

26 §

Anmälan och ansökan

En anmälan och en ansökan som gäller för- eller efternamn ska göras skriftligen. I anmälan och ansökan ska det önskade för- eller efternamnet anges. I ansökan ska grunderna för det nya för- eller efternamnet anges, om det inte är uppenbart onödigt.

En ansökan om ändring av namn är personlig. En gemensam ansökan kan dock göras för samma efternamn eller efternamnskombination, om de sökande är makar eller i 16 § 1 mom. 3 punkten avsedda sambor. En gemensam ansökan kan dessutom göras av en förälder tillsammans med sitt minderåriga barn, om de bor i samma hushåll.

27 §

Avgörande av namnärende som gäller ett omhändertaget barn

Innan ett ärende som gäller för- eller efternamn för ett omhändertaget barn avgörs ska magistraten begära utlåtande om förutsättningarna för ändring av namnet av det organ som ansvarar för socialvården i den kommun där barnet omhändertagits.

28 §

Avgiftsfrihet för anmälningar och ansökningar

Bestämmelser om de allmänna grunderna för när magistratens prestationer enligt denna lag är avgiftsbelagda och om de allmänna grunderna för storleken på avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Ingen avgift tas ut för behandling av en anmälan.

Avgift tas inte heller ut för ett beslut som fattas på ansökan och vars syfte är att

- 1) ett minderårigt barn får ett efternamn eller en efternamnskombination som bärs av båda föräldrarna,
- 2) ett minderårigt barn får den förälderns efternamn eller efternamnskombination för vilken föräldrskapet inte var fastställt när barnets namn anmäldes efter barnets födelse,
- 3) ett minderårigt barn efter att adoptionen fastställts får sin adoptivförälders efternamn eller efternamnskombination,
- 4) ett minderårigt barn efter att faderskapet upphävts får den andra förälderns efternamn eller efternamnskombination,

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

5) ett minderårigt barn får det efternamn eller den efternamnskombination som den ena föräldern antagit på grund av äktenskap eller registrerat partnerskap och som båda makarna bär och maken ger sitt samtycke till att namnet antas,

6) ett minderårigt barn efter fyllda 15 år avstår från det ena efternamnet i sin efternamnskombination,

7) sökanden i samband med fastställande av könstillhörighet eller efter det ändrar sitt förnamn för att motsvara den könstillhörighet som denne antecknats enligt i befolkningsdatasystemet i enlighet med lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

29 §

Kungörelse om ett ansökt nybildat efternamn samt framställande av anmärkning

Om magistraten anser att det inte finns något hinder för godkännande av ett nybildat efternamn, ska den före godkännandet av namnet kungöra det ansökta nybildade efternamnet genom publicering på sin webbplats.

Den som anser att ett nybildat efternamn står i strid med bestämmelserna i 18 § 2 punkten eller 19 § och att ett godkännande av en ansökan om det namnet skulle kränka hans eller hennes rätt, får framställa en anmärkning mot ansökan.

En anmärkning ska framställas skriftligen till magistraten inom 30 dagar från den dag då det nybildade efternamn som ansökan gäller kungjordes. En anmärkning som framställts efter att tidsfristen har löpt ut kan dock beaktas, om ärendet ännu inte har avgjorts. Bestämmelser om innehållet i meddelanden som publiceras på magistratens webbplats får utfärdas genom förordning av statsrådet.

30 §

Utlåtande av nämnden för namnären

Om ansökan inte ska överföras till en annan myndighet, lämnas utan prövning eller omedelbart avslås, ska magistraten begära ett utlåtande av nämnden för namnären, om ansökan gäller

1) ett förnamn och det finns grundad anledning att befara att namnet inte uppfyller de krav som anges i 1—3 §,

2) ett nybildat efternamn som sökanden inte har burit tidigare, eller

3) ett efternamn som sökandens förfäder har burit och i fråga om vilket senaste anteckning i en handling har gjorts före 1900.

Magistraten ska begära utlåtande av nämnden för namnären i ärenden som gäller för- eller efternamn också annars om den anser att det finns särskilda skäl till det.

Bestämmelser om att utlåtande av nämnden för namnären inte ska begäras om ansökningar som närmare anges i förordningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

31 §

Avgörande av namnären

Ett på anmälan grundat namnärke som inte har avgjorts genom ett beslut anses ha avgjorts den dag då magistraten eller församlingen har fört in namnet i befolkningsdatasystemet.

Ett på ansökan grundat namnärke och en sådan anmälan om namn som inte kan bifallas avgörs genom beslut av magistraten. Om ingen anmärkning har framställts mot ansökan, ska det godkända namnet utan dröjsmål införas i befolkningsdatasystemet.

Om det i ett ärende har begärts ett utlåtande av nämnden för namnären, ska magistratens avgörande sändas till nämnden för namnären för kännedom.

32 §

Rättelse av uppgifter och sökande av ändring

Bestämmelser om magistratens skyldighet att rätta en felaktig uppgift i befolkningsdatasystemet finns i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster.

Magistratens beslut får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Förvaltningsdomstolens och högsta förvaltningsdomstolens beslut i namnären ska sändas till nämnden för namnären för kännedom.

33 §

Förlust av efternamn

Om någon på ansökan har fått ett nytt efternamn och användningen av namnet i väsentlig grad kränker rätten till skydd av ett sådant namn eller kännetecknet som avses i 16 §, 18 § 2 punkten eller 19 §, kan bäraren av namnet eller innehavaren av kännetecknet i tingsrätten väcka talan om att efternamnet ska förklaras förverkat. Talan ska väckas inom fem år från den dag då efternamnet blev infört i befolkningsdatasystemet.

Den vars rätt till efternamnet med stöd av 1 mom. har förklarats förverkad är skyldig att återta sitt tidigare efternamn.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

4 kap.

Bestämmelser som hör till den internationella privaträttens område

34 §

Bestämmande av namn

Med bestämmande av namn avses i detta kapitel att ett namn bestäms eller ändras på grund av födelse, ingående eller upplösning av äktenskap, fastställande eller upphävande av föräldraskap eller på grund av adoption eller annars på grund av familjeförhållanden, när bestämmandet eller ändringen direkt grundar sig på en bestämmelse i lag eller på anmälan till en behörig myndighet och ärendet har anknytning till en främmande stat.

35 §

Tillämplig lag vid bestämmande av namn

Om den vars namn ska bestämmas är bosatt i Finland när grunden för bestämmandet av namn uppkommer eller när anmälan om namn görs, ska finsk lag tillämpas när namnet bestäms.

Om den vars namn ska bestämmas inte är bosatt i Finland vid den tidpunkt som avses i 1 mom., bestäms namnet enligt den lag som ska tillämpas av den behöriga myndigheten i den stat där den som saken gäller är bosatt vid tidpunkten i fråga.

Finska medborgare som är bosatta i en annan stat än Finland, Danmark, Norge eller Sverige har trots bestämmelsen i 2 mom. rätt att yrka att finsk lag tillämpas när namnet bestäms. Bestämmelser om den myndighet som yrkandet ska riktas till utfärdas genom förordning av statsrådet.

När finsk domstol fastställer en adoption, bestäms ett minderårigt barns namn enligt finsk lag.

Om bestämmelserna i 1—4 mom. inte kan tillämpas, ska vid bestämmandet av namn lagen i den stat tillämpas som den som saken gäller, med beaktande av alla omständigheter, har den närmaste anknytningen till.

36 §

Finsk myndighets behörighet i namnärenden

Ett namn kan i Finland ändras till ett annat genom beslut av en finsk myndighet, om personen är bosatt i Finland. Ett ärende som gäller ändring av namn kan prövas i Finland också om personen inte är bosatt i Finland, men är finsk medborgare och är bosatt i någon annan stat än Danmark, Norge eller Sverige.

Talan om förverkande av namn kan prövas av en finsk domstol, om svaranden är bosatt här.

När en finsk domstol fastställer en adoption, kan den fatta beslut om ett minderårigt barns efternamn.

Förutom i de situationer som avses i 1—3 mom. kan ett namn i Finland på ansökan ändras till ett annat genom beslut av en finsk myndighet, om ärendet inte kan avgöras i den främmande stat där sökanden är bosatt och det finns ett synnerligen vägande skäl till att ärendet ska avgöras i Finland.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

37 §

Ärenden som är anhängiga utomlands

Om ett namnrende är anhängigt hos myndigheterna i en främmande stat och det är uppenbart att deras beslut i ärendet kommer att erkännas i Finland, ska de finska myndigheterna, om samma ärende har inletts senare här i landet, avbryta behandlingen tills det har klarlagts om det utländska beslutet kommer att erkännas i Finland.

Finska myndigheter får dock antingen låta bli att avbryta behandlingen eller fortsätta behandlingen av ett avbrutet ärende, om det kan visas att ett avgörande annars kommer att bli oskäligt försenat.

38 §

Tillämplig lag i namnrenden

I ärenden som gäller ändring av namn, förverkande av namn eller efternamn i samband med fastställande av adoption ska finsk lag tillämpas.

39 §

Giltigheten i Finland av att nytt namn tagits i bruk

Om ett nytt namn har tagits i bruk i en främmande stat utan beslut av en myndighet, kan i bruktagandet godkännas som giltigt i Finland, om det var tillåtet i den stat där den som saken gäller var bosatt vid den tidpunkt då namnet togs i bruk.

40 §

Erkännande av utländska beslut

Ett i en främmande stat meddelat lagakraftvunnet beslut genom vilket ett namn har ändrats till ett annat eller förklarats förverkat erkänns utan särskilt fastställande som giltigt i Finland, om beslutet har fattats av en myndighet i den stat där den som saken gäller var bosatt eller hade hemvist vid tidpunkten för beslutet, eller om beslutet erkänns som giltigt i den staten.

Ett beslut erkänns som giltigt i Finland också när det har meddelats av en myndighet i den stat vars medborgare den som saken gäller var vid tidpunkten för beslutet.

41 §

Vägran att erkänna utländska beslut

Ett beslut om namn som meddelats i en främmande stat erkänns dock inte som giltigt i Finland, om

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

1) den utländska myndighetens behörighet inte var grundad på en parts bostadsort eller hemvist, medborgarskap eller någon annan sådan anknytning som hade gett myndigheten grundad anledning att ta upp ärendet,

2) behandlingen av samma ärende är anhängig i Finland och ärendet har anhängiggjorts i Finland före det förfarande som ledde till det utländska beslutet,

3) beslutet strider mot ett finskt beslut i samma ärende och ärendet har anhängiggjorts i Finland före det förfarande som ledde till det utländska beslutet,

4) beslutet strider mot ett utländskt beslut som har meddelats i samma ärende i ett tidigare anhängiggjort förfarande och som erkänns som giltigt i Finland, eller

5) beslutet har meddelats i ett förfarande som strider mot grunderna för Finlands rättsordning eller ett erkännande av beslutet skulle leda till ett resultat som strider mot grunderna för Finlands rättsordning.

42 §

Vägran att tillämpa främmande stats lag

En främmande stats lag i fråga om bestämmande av namn eller ibruktagande av ett nytt namn utan att en myndighet fattar beslut om saken tillämpas inte, om tillämpningen av lagen skulle leda till ett resultat som strider mot grunderna för Finlands rättsordning.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

43 §

Talan i namnärenden

Talan i ett ärende som gäller en minderårigs namn förs av barnets vårdnadshavare eller av någon annan laglig företrädare för barnet.

Om en person som uppnått myndighetsåldern inte kan förstå namnärendets betydelse eller uttrycka sin vilja, förs personens talan i namnärendet av en intressebevakare som avses 29 § 2 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999).

44 §

Minderårigas självbestämmanderätt

En minderårig som har fyllt 15 år får vid sidan av vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare självständigt föra sin talan. Om en minderårig som har fyllt 15 år och vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare är av olika åsikt, är den minderåriges åsikt avgörande. Ett ärende kan avgöras på initiativ av en minderårig som har fyllt 15 år utan att vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare hörs, om denne inte kan nås.

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

En minderårigs för- eller efternamn kan inte utan dennes skriftliga samtycke ändras, om den minderåriga har fyllt 12 år. Samtycke behövs dock inte om den minderåriga på grund av psykisk störning eller utvecklingsstörning eller av någon annan motsvarande orsak inte förstår sakens betydelse eller inte kan uttrycka sin vilja. För- eller efternamn för en minderårig som är yngre än 12 år kan inte heller ändras mot barnets vilja, om barnet är så utvecklat att avseende kan fästas vid hans eller hennes vilja.

45 §

Begränsningar i ändring av en minderårigs namn

Ändring av en minderårigs namn kan inte utan särskilda skäl godkännas, om barnets för- eller efternamn har ändrats tre gånger innan han eller hon fyller 12 år.

Ändring av ett barns efternamn kan inte utan särskilda skäl godkännas, om ändringen skulle leda till att barnets namngemenskap med båda föräldrarna bryts eller att de minderåriga helsyskonen i familjen skulle ha olika efternamn.

Ett barns efternamn kan ändras till en förälders efternamn efter barnets död endast om föräldraskapet har fastställts på basis av erkännande först efter det att barnet har avlidit.

46 §

Närmare bestämmelser

Bestämmelser om de handlingar som behövs i namnärenden och lämnas in på en för ändamålet fastställd blankett utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas det dessutom bestämmelser om den myndighet som fastställer blanketterna.

6 kap.

Ikraftträdande

47 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs namnlagen (694/1985), nedan *den upphävda lagen*.

48 §

Tillämpning av lagen

Om inte något annat föreskrivs nedan, tillämpas på namnärenden som har anhängiggjorts före ikraftträdandet av denna lag de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. På ett ärende som

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

domstolen har återförvisat till magistraten för ny behandling tillämpas dock bestämmelserna i denna lag.

På ändring av efternamn i samband med vigsel tillämpas den upphävda lagen, om hindersprövning har begärts före ikraftträdandet av denna lag.

49 §

Uppfyllande av namnplikt

Bestämmelserna om uppfyllande av namnplikt i denna lag tillämpas också när grunden för namnplikt har uppkommit före ikraftträdandet av denna lag. Den tidsfrist som avses i 22 § 2 mom. och i 23 § 2 mom. i denna lag räknas då från ikraftträdandedagen. Om ett barn har fötts före ikraftträdandet av denna lag, tillämpas den upphävda lagen på den tidsfrist som gäller uppfyllande av namnplikt.

50 §

Efternamn i personlig användning

En kombination bestående av ett gemensamt efternamn och ett efternamn i personlig användning enligt 7 § 3 mom. i den upphävda lagen betraktas efter ikraftträdandet av lagen som en efternamnskombination enligt 5 § i denna lag.

51 §

Mandattid för medlemmarna i nämnden för namnärenden

Mandattiden för de personer som är medlemmar i nämnden för namnärenden när denna lag träder i kraft fortgår tills den tid för vilken de har valts löper ut.

52 §

Bestämmelser om internationell privaträtt

De internationellt privaträttsliga bestämmelserna i 6 kap. i den upphävda lagen i fråga om förvärv av namn och erkännande av beslut som meddelats i en främmande stat tillämpas om grunden för bestämmande av namn har uppkommit, anmälan har gjorts eller ärendet har blivit anhängigt före ikraftträdandet av denna lag.

53 §

Hänvisningar till tidigare lag

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag, ska denna lag tillämpas i stället för den lagen.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om registrerat partnerskap

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om registrerat partnerskap (950/2001) 8 § 4 mom. och 9 §, sådana de lyder, 8 § 4 mom. i lag 250/2016 och 9 § i lag 391/2009, som följer

8 §

En bestämmelse om make i en lag eller en förordning tillämpas också på en part i ett partnerskap som avses i denna lag, om inte något annat föreskrivs. Vad som i namnlagen (694/1985) föreskrivs om personer som har för avsikt att ingå äktenskap tillämpas också på parterna i ett partnerskap som har registrerats i Finland när de omvandlar sitt partnerskap till äktenskap. Anmälningar om namn lämnas in till magistraten samtidigt som en anmälan om omvandling av registrerat partnerskap till äktenskap.

9 §

På ett registrerat partnerskap tillämpas inte de bestämmelser i faderskapslagen (11/2015) som gäller konstaterande av faderskap på grundval av äktenskap och inte heller andra sådana bestämmelser som gäller make enbart på grund av dennes kön.

På ett registrerat partnerskap tillämpas inte bestämmelserna i adoptionslagen (22/2012) om makes rätt att adoptera. En part i ett partnerskap får dock adoptera sin partners barn. På dessa adoptioner tillämpas adoptionslagens bestämmelser om förutsättningar för adoption och adoptionens rättsverkningar i de fall där den som ska adopteras är barn till adoptionssökandens make.

På en part i ett registrerat partnerskap som ensam adopterat sin partners barn under det registrerade partnerskapet tillämpas inte vad som föreskrivs om modern och fadern i 6 a § i lagen om hemkommun (201/1994).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en ansökan om ändring av efternamn för en part i ett partnerskap som är anhängig när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors 28.11.2017

Riksdagens svar RSv 131/2017 rd

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare